

DOP Oirlo 2004

Een DorpsOmgevingsProgramma voor Oirlo:
visie en projecten in één

“Zo verscheiden, toch een”

Voorwoord

Met trots presenteert Oirlo hiermee haar DorpsOmgevingsProgramma. Welliswaar niet als eerste dorp in Limburg, maar toch zeker wel als één van de eersten.

Trots, ook vanwege de manier waarop het DOP tot stand is gekomen: een enthousiaste werkgroep vanuit de dorpsraad, aangevuld met andere dorpsgenoten, die een viertal bijeenkomsten heeft georganiseerd.

Bijeenkomsten die startten door een aansprekende video, waarna het woord was aan Oirlonaren. Ruim meer dan honderd mensen hebben hun visie gegeven en ideeën aangedragen voor goede projecten.

Typerend voor Oirlo, een dorp waar een gestage groei van het aantal inwoners niet ertoe leidt dat mensen van elkaar vervreemd raken. Integendeel: meer dan 70 % is lid van één van vele verenigingen. Zijn er klussen in het dorp te doen, zoals bijvoorbeeld het opstellen van een DOP, dan is de bereidheid om mee te werken groot.

Oirlo is met verwachtingen aan het DOP begonnen: de verwachting dat het dorp beter weet waar Oirlo over 10 of 15 jaar moet staan en hoe het eruit ziet, is uitgekomen. Niet in een hoogdravende visie, maar in concrete projecten.

Er zijn ook concrete acties uit naar voren gekomen, waarvan sommigen al uitgevoerd zijn.

De verwachtingen richting andere overheden, zoals provincie; de reconstructie gebiedscommissie 'Venray-Meerlo-Wanssum' en de gemeente zijn nog niet werkelijkheid geworden.

Alle bestuurders hebben de mond vol van 'Bottom up'; de streek is aan zet.

Welnu, Oirlo heeft de eerste aftrap gegeven voor het spelen van een wedstrijd. Een wedstrijd die wij niet tegen, maar samen met overheden willen spelen. Wij hebben een gezamenlijk doel: kernen vitaal en leefbaar houden.

Zoals gezegd, wij hebben de aftrap gegeven en wij hebben de verwachting dat overheden de bal aannemen en richting doel spelen.

Wat Oirlo betreft: graag in mooie één-tweetjes met het dorp, want wij willen graag onze inzet blijven leveren!

Patrick van der Broeck
Voorzitter Stichting Dorpsraad Oirlo in 2004

Inhoudsopgave:

	Pag.
1. Inleiding	5
2. Doel en Begripsbepaling	7
2.1. Aanleiding en Doel	7
2.2. Begripsbepaling.....	8
3. Huidige situatie van Oirlo	9
3.1. Algemeen	9
3.2. Aantal inwoners en woningbestand	9
3.3. Voorzieningen	11
3.4. Verenigingen.....	12
3.5. Ondernemen in Oirlo.....	13
3.6. Woonomgeving	13
3.7. Recreëren in Oirlo.....	14
4. Werkwijze opstellen DOP: dialoog.....	15
4.1. De aanpak.....	15
4.2. Drie Thema-avonden	15
4.3. Projectenavond	18
4.4. Verwerking input thema- en projectenavonden door werkgroep	18
4.5. Vaststellen DOP door dorpsraad Oirlo.....	19
5. Resultaten van de thema-avonden	20
5.1. Resultaten op thema niveau: wat gaat er goed?	20
5.1.1 Wat gaat er goed: 1 ^e plaats Recreëren, leven en actief zijn	20
5.1.2 Wat gaat er goed: 2 ^e plaats Wonen en werken in Oirlo	20
5.1.3 Wat gaat er goed: 3 ^e plaats Jong en oud zijn in Oirlo.....	21
5.2. Resultaten op themaniveau: wat kan er beter?	21
5.2.1 Wat kan er beter: 1 ^e plaats Wonen en werken.....	21
5.2.2 Wat kan er beter: 2 ^e plaats Recreëren; leven en actief zijn in Oirlo.....	22
5.2.3 Wat kan er beter: 3 ^e plaats Jong en Oud zijn in Oirlo	22
6. Projectenoverzicht	23
6.1. Project: Woningbouw/dorpsplein.....	23
6.2. Project: Speelvoorzieningen	23
6.3. Project: Veiligheid	24
6.4. Project: MultiFunctioneel Centrum	24
6.5. Project: Verkeer	24
6.6. Project: Samenwerken met gemeente.....	25
6.7. Project: Dorpsraad	25
6.8. Project: Kermis	25
6.9. Project: Bedrijventerrein	25
6.10. Project: (Half) Verharding zandwegen.....	26
7. Dorpsvisie: Oirlo anno 2015.....	27
7.1. Hoe nu verder?.....	29
8. Samenvatting.....	30

Bijlage 1: Samenstelling van de Werkgroep Dorpsvisie Oirlo.....	33
Bijlage 2: Resultaten van de thema-avonden.....	34
Bijlage 4: Projectenoverzicht.....	39
Bijlage 5 project: Woningbouwlocaties en MFC	41
Bijlage 8 project: Verkeersknelpunten	42
Bijlage 9 project: Bedrijventerrein 'De Blakt'	43
Bijlage 10 Literatuurlijst	44

1. Inleiding

Het bredere kader:

In 2003 is het Reconstructieplan Noord en Midden Limburg (lit. 4) gereed gekomen. Een plan op het schaalniveau van Noord en Midden Limburg, dat gezien kan worden als een nadere uitwerking van het Provinciaal Omgevingsplan Limburg (lit. 2). Dit POL is de eerste in zijn soort. Voor het eerst zijn alle beleidsthema's (zoals water; ontgrondingen; streekplan etc) samengebracht in één document. De nadere uitwerking daarvan in de vorm van het Reconstructieplan is ook uniek.

De eerste aanleiding voor het opstellen van dit plan was het uitbreken van de varkenspest. Dit bracht de rijksoverheid ertoe voor de zogenaamde zandgebieden (waar de intensieve veehouderij zich concentreerde) de 'Reconstructiewet' (Reco-wet) te ontwikkelen. Hoofddoel was het verkleinen van de veterinaire kwetsbaarheid (lees: voorkomen van varkenspest), maar gaande de ontwikkeling van de wet kwamen daar ook ander thema's bij als versterken van de economische structuur van de landbouw; kwaliteitsverbetering van het landelijk gebied; ook de nota Waterbeheer in de éérentwintigste eeuw deed haar invloed gelden.

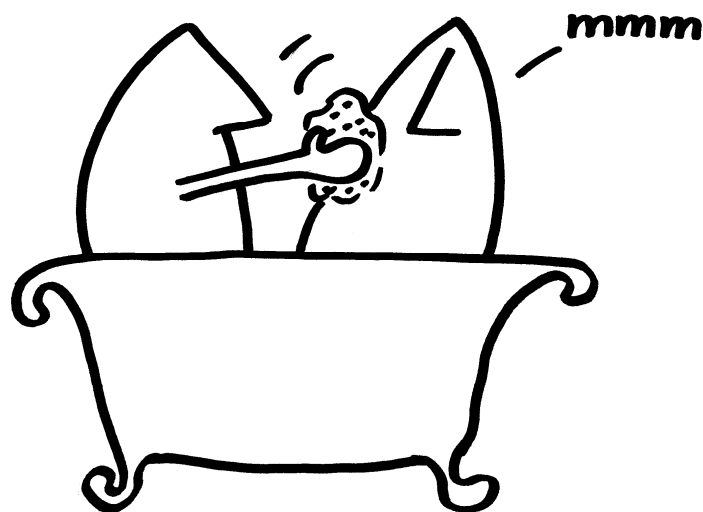
Kortom, wat eens startte als een sectorale wet (voorkomen varkenspest) leidde uiteindelijk tot een integrale wet waar alle aspecten van het landelijk gebied in zijn opgenomen. In eerste instantie wilde men de Wet Inrichting Landelijk Gebied (die geldt voor het gehele landelijke gebied) dit integrale karakter geven, maar men heeft ervoor gekozen, eerst de resultaten van de Reco-wet af te wachten. In die zin kan met de Recowet ook als een experimenteerwet zien.

Terug naar Limburg:

De provincie heeft dus een reconstructieplan opgesteld. Het is geen visieplan, met vele beleidsparagrafen, maar een doelenplan. Veelal geconcretiseerd in x km fietspad en y ha Ecologische Hoofdstructuur. In het plan is opgenomen dat er – mede vanwege het grote schaalniveau van het plan zogenaamde DorpsOmgevingsProgramma's (DOP's) opgesteld dienen te worden. Ook hier geldt weer in lijn met het 'doelenkarakter' van het plan, dat het niet de bedoeling is hier een beleidsstuk van te maken, maar te komen tot concrete projecten. De onderliggende gedachten om voor deze aanpak te kiezen (en bijvoorbeeld niet te concretiseren in het recoplan) zijn geweest: een generieke aanpak doet onrecht aan de specifieke problemen die er zijn (elk dorp is anders); het plan wordt gepresenteerd als een 'bottom up' plan. Alle (dorpsgebonden) ideeën kunnen niet in het plan opgenomen worden.

En nu het DorpsOmgevingsProgramma Oirlo:

De Dorpsraad van Oirlo heeft de handschoen die de provincie heeft toegeworpen opgepakt en is aan de slag gegaan met het opstellen van een DOP. Omdat er in Oirlo gekozen is voor een dialoog aanpak, en het opstellen van het DOP vooral een procesaanpak is, wordt ruim aandacht besteed aan de wijze van totstandkoming van dit DOP. Daarom gaat hoofdstuk 2 in op het doel en een nadere begripsbepaling. Hoofdstuk 3 beschrijft de huidige situatie. Het daaropvolgende hoofdstuk licht toe welke werkwijze is toegepast bij het opstellen van dit DOP. De resultaten van werkwijze worden in hoofdstuk 5 beschreven en hoofdstuk 6 is het 'projectendeel'. De laatste hoofdstukken beschrijven de visie van Oirlo, hoe verder en geven een samenvatting van dit DOP (respectievelijk hoofdstuk 7, 8 en 9).

Sociaal de Bad

DorpsOmgevingsProgramma Oirlo update 2008:

Het dorp Oirlo staat niet stil en is in de tussen tijd tussen 2004 en 2008 weer een beetje veranderd. Projecten zijn reeds verwezenlijkt of niet meer actueel, doordat de omstandigheden veranderd zijn. Om toch een actueel document te hebben is er voor gekozen het DorpsOmgevingsProgramma Oirlo uit 2004 te actualiseren. Onder andere is het stankcirkelprobleem nagenoeg weg gevallen, de SJMO nieuwbouw vervallen en de herinrichting rondom SaWeCo is uitgevoerd en uit dit document verwijderd. Dit actualiseren zal in principe vaker gaan geschieden, zodat dit document actueel blijft.

2. Doel en Begripsbepaling

2.1. Aanleiding en Doel

Aanleiding

De aanleiding voor het opstellen van het DOP-Oirlo is de opgave die er vanuit het reconstructieplan ligt: stel een dorpsomgevingsprogramma op om hiermee concrete projecten in het kader van de reconstructie te benoemen.

Oirlo heeft deze opgave serieus genomen om een drietal redenen:

- al jaren geldt er in Oirlo een woningbouw stop. Ook en vooral doordat stankcirkels dit verhinderden. De reconstructie wekt ten minste de hoop, dat door te komen met concrete projecten, er een kans bestaat dat er eindelijk weer gebouwd kan worden;
- Het is een goede aanleiding als dorpsgemeenschap zelf na te denken over de eigen toekomst. Dat is altijd beter dan reactief te zijn op plannen/activiteiten van overheden/marktpartijen. Dat bleek zeker bij een initiatief voor het realiseren van een Indycar racebaan, ter plaatse van een door de gemeente beoogd bedrijventerrein. Binnen zeer korte tijd moest het dorp hier een mening over vormen. Het was beter geweest als het dorp vooraf een mening had gevormd over: wat zij van de locatie van het bedrijventerrein vond en welke activiteiten daar vanuit het dorp gewenst/acceptabel zijn.
- Een derde, maar minder concrete reden was dat de inschatting bestond door met zo'n proces te starten, er meerdere, andere voor het dorp relevante punten naar voren zouden komen.

Doel

Dit document heeft feitelijk dus een tweeledig doel:

1. een inzicht geven in wat de dorpsgemeenschap voor toekomst ziet voor haarzelf (het met een groot woord aan te duiden 'visie-deel') en
2. een projectenlijst.

Dit document wordt op deze wijze bruikbaar voor de dorpsgemeenschap zelf, alsook voor belangrijke partners bij de realisatie van de projecten als gemeente; provincie; de gebiedscommissie 'Venray Meerlo-Wanssum' en marktpartijen.

2.2. Begripsbepaling

Onderstaand is een beknopt overzicht gegeven van de meest relevante begrippen die in dit DOP worden gebruikt.

DorpsOmgevingsProgramma

Een DOP is geen nieuwe ruimtelijke planfiguur maar een programma met concrete projecten. De opzet is dat er vanuit de bestaande overheidsdoelstellingen (doelen van rijk; provincie en gemeente die relevant zijn voor betreffende dorp; de lokaal fysiekruimtelijke problematiek (wat voor problemen zijn er in het betreffend dorp en de omgeving?) en de lokaal sociale agenda (waar hechten bewoners belang aan?) een lokaal toegespitst programma wordt opgesteld met (integrale) projecten die bijdragen aan het realiseren van onder meer de reconstructiedoelen (lit.4 A; blz. 55). Het DOP komt tot stand langs de weg van de dialoog.

Dorpsvisie

Beeld van de leefgemeenschap Oirlo over hoe haar dorp er over 10 à 15 jaar uit dient te zien met betrekking tot 'wonen; werken; voorzieningenniveau sociale netwerken en bestuurlijk klimaat'.

Leefbaarheid

Leefbaarheid wordt gedefinieerd als de kwaliteit van de leefomgeving en de beleving daarvan door de gebruikers (bewoners; ondernemers; bezoekers). Zowel de kwaliteit van de leefomgeving alsook de beleving daarvan wordt beïnvloed door de maatschappelijke en fysieke factoren die grofweg kunnen worden onderverdeeld in vijf dimensies, te weten wonen; werken; voorzieningenniveau; sociale netwerken en bestuurlijk klimaat. (lit 4; D; blz. 41).

3. Huidige situatie van Oirlo

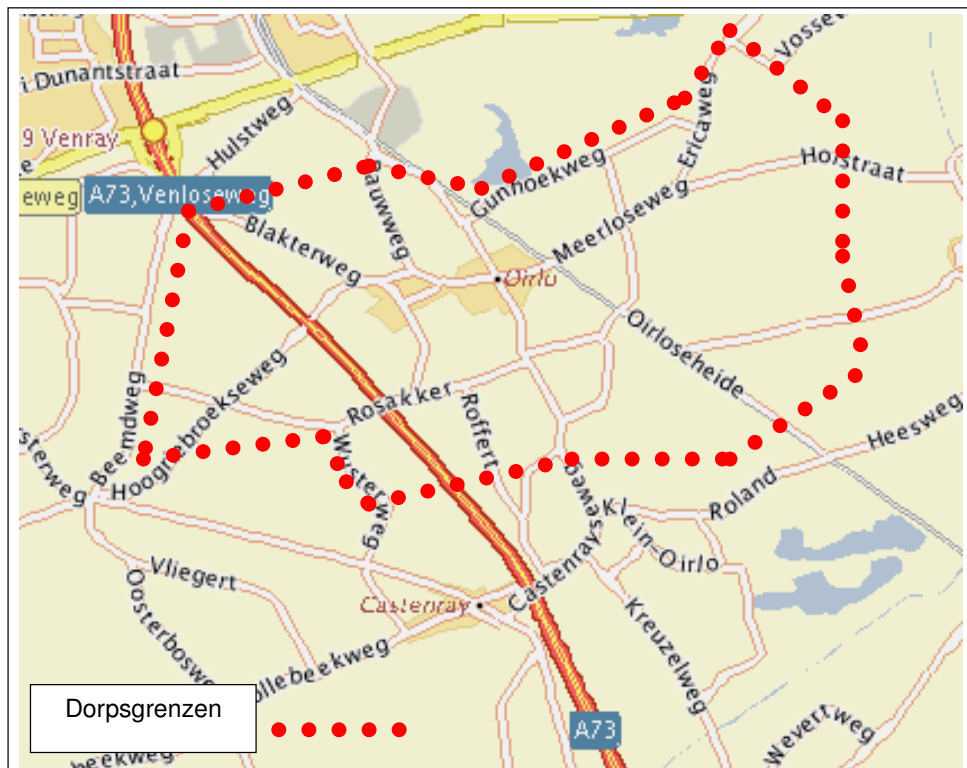
3.1. Algemeen

Kernwoord in dit DOP is leefbaarheid, meer bepaald de wensen die de dorpsbewoners op dit gebied hebben. De leefbaarheid in Oirlo wordt in overwegende mate als goed beoordeeld; in brede kring leeft echter het gevoel dat deze steeds meer onder druk staat. Bedreigingen zijn het gevolg van algemene maatschappelijke ontwikkelingen en van specifieke lokale omstandigheden. In het DOP worden concrete acties geformuleerd, die moeten bijdragen aan behoud en verbetering van de leefbaarheid in Oirlo.

3.2. Aantal inwoners en woningbestand

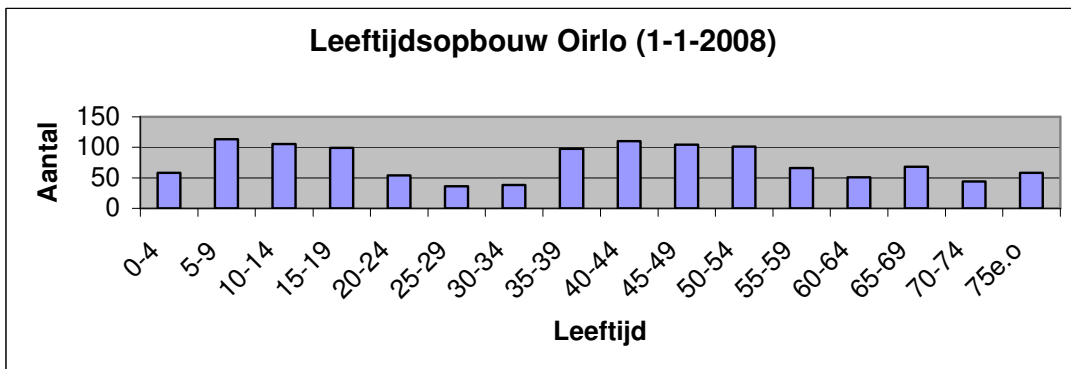
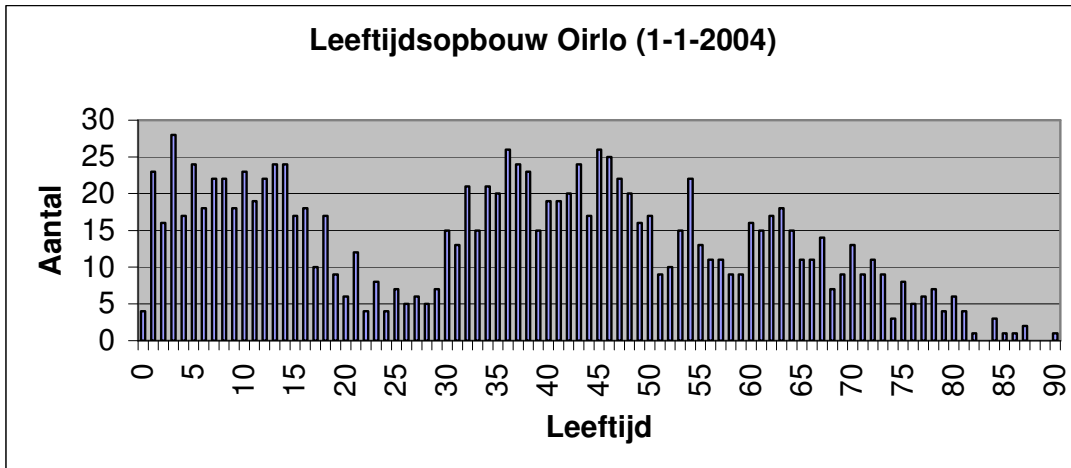
Oirlo had op 1 januari 2004 in totaal 1194 inwoners en 415 woningen op een oppervlak van 981 ha.

Situatie op 1 januari 2008 in totaal 1202 inwoners en 420 woningen op een oppervlak van 981 ha.

Inwoneraantal en -opbouw

Het aantal inwoners is in de periode 1990-2003 gestegen van ca. 1.100 naar 1.229 inwoners. De Stankwetgeving heeft geleid tot het uitblijven van woningbouw dat het inwonertal de afgelopen jaren verminderd is met 35 inwoners tot 1194 per 1-1-2004. Dit is een vermindering van ongeveer 3% van het totale inwoner aantal! Zonder nu een en ander grondig statistisch onderbouwd te hebben, geeft deze navolgende grafiek wel al een aantal duidelijke tendensen aan voor de toekomst.

In de leeftijdscategorie (indicatief) van 25-29 jaar zit een forse dip. Waarschijnlijk is deze dip vooral te verklaren doordat deze leeftijdsgroep buiten Oirlo/Venray gaat studeren en aldaar ingeschreven wordt. Een probleem ontstaat wanneer deze mensen, afgestudeerd en werkzoekend terug wil keren: door gebrek aan voldoende (geschikte) woningen, moeten deze 'Oirlonaren van de toekomst' elders gaan wonen.

Voor diegenen die na een beroepsopleiding de arbeidsmarkt opgaan (18 jr. en ouder) manifesteert het probleem zich nog eerder.

De twee leeftijdscategorieën (wederom indicatief) 30-45 jaar en 0-14 jaar zijn sterk vertegenwoordigd. De logische verklaring lijkt dat hier een relatie ligt als ouder-kind. Door een relatief sterke vertegenwoordiging van de 30-45 groep, is de woningmarkt mobiliteit ook laag: in Oirlo wonen is prettig en de beperktheid van voorzieningen wordt door deze groep (vanwege een hoge automobilititeit) niet als een ernstig punt ervaren.

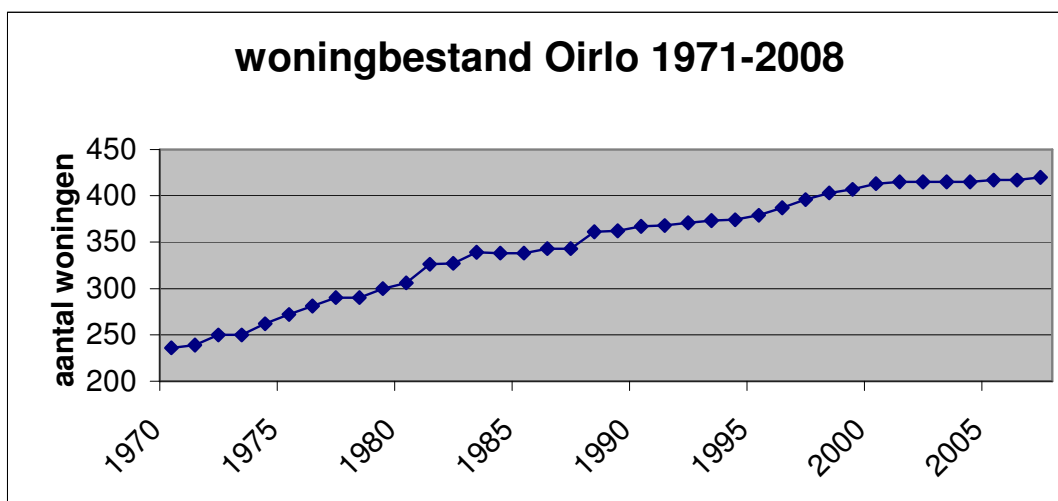
Anders is het bij ouderen (60 jaar en ouder) in het dorp. Hier ervaart Oirlo een soort tweedeling: ouderen die zo lang mogelijk in Oirlo willen blijven wonen enerzijds en ouderen die bijvoorbeeld richting Venray gaan, vanwege het betere voorzieningenniveau, anderzijds. Gezamenlijk leidt dit niet tot voldoende vrijkomende woningen om de jonge mensen een woonplaats te bieden.

Hier is dus sprake van een knelpunt.

En het is juist deze groep die zo belangrijk is voor de gemeenschap: zij zijn de nieuwe generatie, die kan zorgen voor voldoende kinderen op de basisschool; voetbalvereniging; fanfare enzovoorts.

Woningbestand en stankcirkels

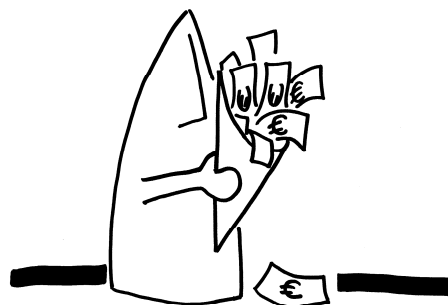
Het woningbestand in Oirlo is in de jaren 1971-2008 gegroeid van 236 naar 420. In onderstaande grafiek zijn 3 perioden herkenbaar: Constante groei (1971-1984), afvlakkende groei (1985-2001) en stilstand (sinds 2002).

3.3. Voorzieningen

Oirlo heeft een basisschool met peuterspeelzaal. Basisschool Maria heeft in 2004/5 een gezond aantal van 187 leerlingen (2007/2008 – 154 leerlingen) en in 2004/5 30-40 peuters bevolken de peuterspeelzaal.

In Oirlo zijn de basisvoorzieningen beperkt. Er is geen winkel meer voor de dagelijkse boodschappen, maar er zijn wel initiatieven en enkele oplossingen om deze beperkingen gedeeltelijk op te vangen (aardappels en groenten van de boer en brood in de cafetaria). De bank is reeds jaren vertrokken en ook de pinautomaat was vertrokken. Deze is sinds 2007 weer aanwezig in Oirlo. In de tussen tijd heeft de cafetaria een pinautomaat aangeboden.

Pinnen in het frietkot

3.4. Verenigingen

Oirlo kent een bloeiend verenigingsleven: 72% van de inwoners is lid van één van de ruim 20 verenigingen. In vergelijking met andere Venrayse kerkdorpen is dit het hoogste percentage.

Gemeenschapshuis “de Linde” wordt door de verenigingen intensief gebruikt.

Oirlo heeft een fanfare en 4 zangkoren voor alle leeftijdscategorieën. De Katholieke Bond van Ouderen (KBO) organiseert talrijke activiteiten. De Vrouwenbeweging Oirlo (VBO) organiseert lezingen, hobbyactiviteiten, ontspanning en spel.

Verder zijn verenigingen actief op het gebied van handwerk en hobby, toneel, dans, carnaval en heemkunde/dorpsgeschiedenis.

Speciaal voor jongeren zijn Open Jongerencentrum (OJC) “Watjang” en Stichting Jongerenwerk St. Machutus Oirlo (SJMO) actief.

In Oirlo wordt veel gesport, in een aantal gevallen gezamenlijk met inwoners van Castenray. Er is aanbod voor korfbal, voetbal, tennis, biljart, handboogschieten, bowlen, gymnastiek, paardensport, aerobic, yoga, volleybal; motorsport en jeu de boules.

Daarnaast zijn talrijke inwoners van Oirlo ook actief in de RK kerk, in de dorpsraad, in de Zonnebloem, in de Stichting Oirlo Leeft (SOL), in de Sportstichting Oirlo-Castenray en in de oudervereniging van basisschool Maria.

3.5. Ondernemen in Oirlo

Oirlo heeft een 20 tal ondernemingen, van café/cafetaria en kapsalon tot electro en doe het zelf. Saweco is met zijn hoge silo letterlijk beeldbepalend. Agrarische ondernemingen vormen de historische basis van het dorp. Verder zijn er bedrijven in de bouw en installatietechniek actief.

De dienstverlenende sector is steeds meer vertegenwoordigd, bijvoorbeeld in de vorm van adviesbureaus voor bedrijven en voor particulieren. Financieel worden er diensten verleend en op het gebied van de ICT-opleidingen.

De agrarische bedrijven in Oirlo ondernemen in de pluimveesector met een hoog landelijk percentage aan kippen en eieren. De land- en tuinbouw werkt zowel volle gronds als onder glas met groenten, bloemen, aardappels maïs, bieten en fruit. Er zijn verscheidene varkenshouderijen en een melkveebedrijf.

3.6. Woonomgeving

Oirlo is opgebouwd uit vijf woonkernen: Centraal, rondom de kerk, de Kerkhoek, in het noorden de Gunhoek, in het oosten Boddenbroek, in het zuiden de Molenhoek en in het westen de Zandhoek.

De kerk is gelegen bij een kruising van doorgaande wegen naar de buurdorpen Castenray, Leunen, Oostrum en Wanssum.

Oirlo ligt ingeklemd tussen A73, N270 (Deurneseweg) en de spoorlijn Venlo Nijmegen. Een belangrijke waterweg, de Maas, is nabij.

De sportvelden zijn gelegen bij de zuidelijke woonkern Molenhoek, halverwege Oirlo en Castenray.

Op korte afstand zijn de centrumvoorzieningen van Venray, waaronder een breed winkelaanbod, de markt en uitgaansmogelijkheden. In Venray zijn voortgezette opleidingen en ziekenhuisvoorzieningen aanwezig.

3.7. Recreëren in Oirlo

Door en o.a. voor de inwoners van Oirlo is een wandel knooppuntenroute aangelegd. Een aanzienlijk stuk hiervan betreft geen echt 'wandelpad', maar leidt over de openbare weg. De omgeving van Oirlo is een echt fietsgebied: De Fiets Knooppuntenroute loopt door het dorp. Natuurbad "de Witte Vennen" biedt mogelijkheden voor waterrecreatie. De speelplaatsen bij school en haalakker zijn er voor de jeugd.

Skyline van Oirlo gezien vanaf het westen

In - en grenzend aan - Oirlo liggen de valleien van de Oostrumse beek, de Boddenbroekerloop en de Lollebeek. Het Hoogriebroek en de natte Castenrayse Vennen bij Castenray zijn enkele bosgebiedjes in de onmiddellijke omgeving.

Er is een camping in Oirlo, maar deze vervult geen toeristische functie, eerder een woonfunctie voor (tijdelijke) arbeiders uit voornamelijk Polen.

4. Werkwijze opstellen DOP: dialoog

4.1. De aanpak

De allereerste aanleiding tot het opstellen van een DOP is gelegen in het Reconstructieplan Noord en Midden Limburg. (lit 4) Dit heeft de dorpsraad er in december 2003 ertoe gebracht te starten met het opstellen van een DOP. Niet alleen vanuit de reconstructiedoelstelling, maar ook als beleidsstuk voor het dorp zelf: hoe ziet Oirlo er over 10 of 15 jaar uit, wat is onze agenda?

Vervolgens hebben leden van de Dorpsraad een aantal bijeenkomsten die door organisaties zoals Synthese en de Landelijke Vereniging voor Kleine Kernen (LVKK) georganiseerd zijn, bijgewoond, om zich te oriënteren over hoe dit het best kan worden aangepakt.

In april 2004 is in de Dorpsraad een keus gemaakt m.b.t. een plan van aanpak en er is een werkgroep gevormd met als opdracht het opstellen van een Dorpsvisie. De werkgroep bestaat uit 3 dorpsraadleden en 2 andere inwoners (zie bijlage 1).

Viertal hoofdfasen

De uitwerking van het DOP is in een viertal hoofdfasen op te splitsen:

- 1 thema-avonden;
- 2 de projectenavond;
- 3 verwerking van de thema en projectenavond door de werkgroep;
- 4 vaststellen van het DOP door de dorpsraad.

Zowel bij de voorbereiding van de avonden, alsook bij de avonden zelf is er rekening gehouden met bestaande beleidskaders zie bijlage 4.

4.2. Drie Thema-avonden

Drie Thema's

Er zijn 3 thema's gekozen, welke achtereenvolgens op 3 thema-avonden aan de orde kwamen (periode: voor de zomervakantie 2004):

1. Wonen en werken in Oirlo;
2. Recreëren, leven en actief zijn in Oirlo;
3. Jong en oud zijn in Oirlo.

Voor de thema-avonden zijn vertegenwoordigers van bedrijven, de school, verenigingen, gemeente, ouderen en jongeren etc. persoonlijk uitgenodigd, afgestemd op het thema van de avond. Daarnaast werden (op basis van een steekproef uit adressen in telefoongids) willekeurige inwoners eveneens persoonlijk uitgenodigd. Tenslotte werden alle inwoners van Oirlo uitgenodigd middels een oproep in dorpsblad "t Krentje".

Uiteindelijk resulteerde dit in een uitstekende opkomst van 30-40 personen op elk van de 3 thema-avonden.

Vooraf dialoog en geen discussie

Discussie heeft vooral tot doel de ander van je gelijk/standpunt te overtuigen.

Dialoog heeft vooral tot doel naar elkaar te luisteren, om zo tot een gezamenlijk standpunt te komen. In Oirlo is gekozen voor de dialoog.

Vooraf stond dat het geen avonden dienden te worden, beladen met dikke beleidsnota's, maar dat het avonden zouden worden, waar de inwoners echt aan het woord waren. Kortom, een dialoog tussen de inwoners, met de dorpsraad als procesbegeleider.

Tijdens de thema-avonden is de aanwezigen 2 vragen voorgelegd:

- “Wat gaat goed rondom het thema?”
- “Wat moet beter rondom dit thema?”

De resultaten van deze bijeenkomsten (zie ook bijlage 2) vormen het uitgangspunt voor het formuleren van concrete projecten en acties, die bijdragen aan behoud en verbetering van de leefbaarheid in Oirlo. Daarvoor is een aparte ‘projectenavond’ georganiseerd.

De thema-avonden hadden de volgende opzet:

- Inleiding;
- Video-film over thema van de avond;
- Opdeling in groepen;
- Benoemen van “gaat goed” en “moet beter”;
- Prioritering (stemming);

- Evaluatie van de avond.

Nadere toelichting op proces

Om de tongen los te maken werd na de inleiding een kort filmpje over Oirlo getoond. Hierna werden de deelnemers verdeeld over 2-3 groepen. Elke groep werd geleid door 2 werkgroepleden. Alle opmerkingen werden genoteerd op flap-overs met kolommen voor “gaat goed” resp. “moet beter”.

De deelnemers werd gevraagd de volgende spelregels te respecteren:

- Elke mening telt en is waardevol;
- Geen discussie.

Na het benoemen van “gaat goed” en “moet beter” konden de deelnemers van de afzonderlijke groepen prioriteiten toekennen door middel van ‘stikkers’.

Na het groeperen van de onderwerpen werd de “top drie” van de avond bepaald door in de gezamenlijke afsluiting de groepsresultaten samen te voegen. Eventuele op- en aanmerkingen werden genoteerd. De avond werd afgesloten met een rondvraag.

De resultaten van de thema-avonden zijn integraal weergegeven in bijlage 2.

Tijdens de thema-avonden bleek het moeilijk om ‘bij het thema’ te blijven. Want ook de andere thema’s kwamen daarnaast geregeld aan de orde. Ook werden er geregeld concrete projecten genoemd. Deze zijn genoteerd en zijn als input

gebruikt voor de projectenavond. Hier is verder niet op gestuurd. Wel zijn alle resultaten van de drie thema-avonden gezamenlijk geordend.

4.3. Projectenavond

Na de zomervakantie, in oktober 2004 is een projectenavond georganiseerd, met als doel het formuleren van concrete oplossingen en projecten. Leidraad was de uit de thema-avonden voortgekomen prioriteitenlijst.

Deelnemers, die persoonlijk waren uitgenodigd voor de thema-avonden, werden ook nu weer persoonlijk uitgenodigd. Evenzo was er een algemene uitnodiging middels een oproep in "t Krentje".

De projectenavond had dezelfde opzet als de thema-avonden. Helaas was op deze avond niet de hoge opkomst als bij de thema-avonden. Meest waarschijnlijke redenen hiervoor zijn:

- diezelfde week vond er een bijeenkomst (ook door de dorpsraad georganiseerd) naar aanleiding van een thema-avond plaats over Oeldershof;
- hoewel het niet de bedoeling was, zijn er tijdens de thema avond ook al veel projecten aangedragen; de meerwaarde van een (voor het gevoel van velen) extra avond werd niet gedeeld.

Toch was deze avond zeer nuttig, omdat een verdiepingsslag gemaakt kon worden voor de projecten.

4.4. Verwerking input thema- en projectenavonden door werkgroep

Methode van verwerking

Tijdens de thema- en projectenavonden is er veel input verzameld. De werkgroep heeft van alle avonden de onderwerpen feitelijk gerubriceerd naar thema. Immers, op bijvoorbeeld de thema avond over 'Wonen en werken' zijn ook onderwerpen genoemd over het thema 'oud en jong zijn in Oirlo' en zijn ook projecten genoemd. Hierna zijn de gegevens geanalyseerd. Deze analyse leidt tot een indeling op thema niveau en onderwerpniveau. (bijlage 2).

De tijdens de avonden genoemde projecten zijn hierna gekoppeld aan de onderwerpen (bijlage 4). Deze projectenlijst is tijdens de dorpsraadvergadering van 25 november 2004 besproken en vastgesteld.

Indeling op thema niveau

Alle genoemde onderwerpen over de thema's zijn dus allereerst gerubriceerd naar het betreffende thema.

Hierna zijn tellingen verricht op thema niveau. Feitelijk komt dit neer op het optellen van het aantal gegeven stikkertjes van alle genoemde onderwerpen van 1 thema. Dit leidt tot een 'top drie' van thema's die goed gaan, en thema's die beter kunnen.

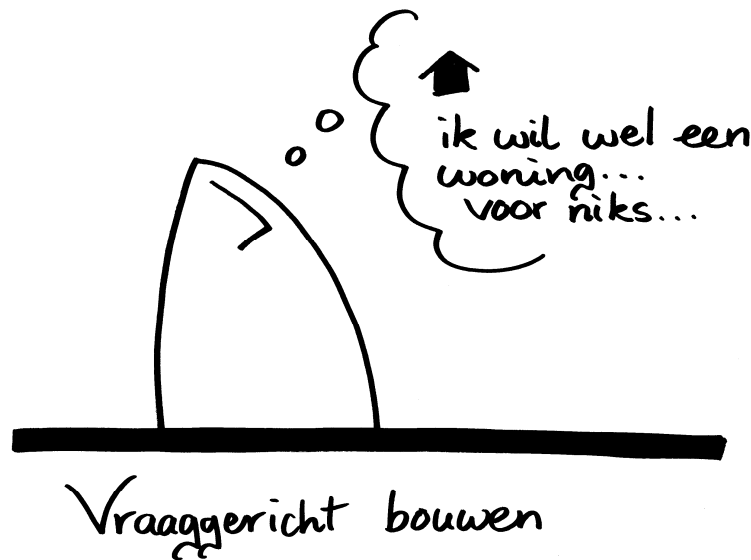
Indeling binnen het thema op onderwerpniveau

Daarna zijn tellingen verricht binnen het betreffende thema. Hoe vaak is een onderwerp gestikkert? Zie voor een uitgebreid overzicht bijlage 2.

Genereren van projecten

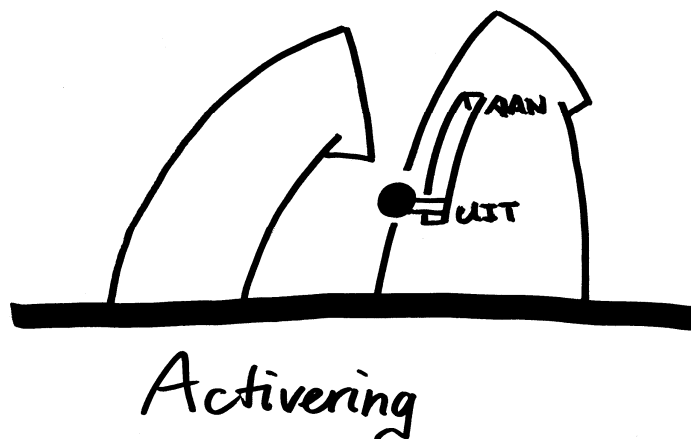
De genoemde projecten tijdens de thema avonden, zijn tijdens de projectenavond ook aan de orde gekomen. Daarnaast zijn tijdens deze avond ook nieuwe projecten genoemd.

Na benoeming van alle projecten door de dorpsgemeenschap heeft de werkgroep de onderwerpen gekoppeld aan de projecten (zie bijlage 4 en hoofdstuk 6).

4.5. Vaststellen DOP door dorpsraad Oirlo

Op 24 november 2004 is het DOP Oirlo door de dorpsraad vastgesteld. Tijdens deze vergadering werd reeds ingegaan op de realisatie van een bepaald project!

5. Resultaten van de thema-avonden

5.1. Resultaten op thema niveau: wat gaat er goed?

Wat gaat er goed in Oirlo?

Met andere woorden, wat vinden de inwoners van Oirlo nu de kracht van het eigen dorp?

1^e Plaats: Recreëren, leven en actief zijn.

2^e Plaats: Wonen en werken in Oirlo

3^e Plaats: Jong en Oud zijn in Oirlo

5.1.1 Wat gaat er goed: 1^e plaats Recreëren, leven en actief zijn

Hier zijn 24 onderwerpen genoemd en 342 stickers zijn er uitgedeeld.

Een bloeiend verenigingsleven; veel vrijwilligers en de betrokkenheid van Oirlonaren worden onder andere als onderwerpen genoemd, die echt goed gaan.

De top drie binnen het thema recreëren, leven en actief zijn in Oirlo is:

1. Oirlo heeft een bloeiend verenigingsleven;
2. Veel vrijwilligers zijn actief in Oirlo;
3. De betrokkenheid van de Oirlonaren wordt goed gevonden.

Toelichting

Oirlo heeft een bloeiend verenigingsleven wat door de inwoners als prettig ervaren wordt. Het hoge lidmaatschapspercentage van verenigingen illustreert duidelijk de eigen activiteit en betrokkenheid. Het aanbod van verenigingen en de activiteiten zijn ook gevarieerd en goed verdeeld over jong en oud.

Om de verenigingen en andere dorpsactiviteiten levend te houden zijn er veel vrijwilligers actief in Oirlo. Er moet wel gezorgd worden voor een evenwichtige verdeling onder de inwoners. Vervangers en nieuwe mensen zijn gevraagd.

5.1.2 Wat gaat er goed: 2^e plaats Wonen en werken in Oirlo

Hier zijn 17 onderwerpen genoemd, en er zijn 142 stickers toegekend.

De top drie binnen de thema's wonen en werken is:

1. De basisschool Maria met de peuterspeelzaal;
2. De Linde als basis voor de verenigingen en overige activiteiten;
3. Het gevarieerde woningaanbod, met name de huidige mix is goed.

Toelichting

De basisschool Maria wordt als een onmisbare basisvoorziening beschouwd voor Oirlo. Een ieder realiseert zich dat om deze voorziening in stand te houden, het aantal leerlingen (nu 187) op peil dient te blijven. Ook moet de school de middelen en actieve ouders hebben. De kwaliteit en het draagvlak moet immers op peil gehouden worden. De oudervereniging en andere ondersteunende structuren functioneren goed en zullen in de toekomst ook onmisbaar blijven.

Het gemeenschapshuis 'de Linde' vervult voor verenigingen en sociale activiteiten een onmisbare rol. De jeugd heeft ook een eigen stek in de kelder. De bezettingsgraad van De Linde is hoog. Vergroting, vernieuwing en verbreding van De Linde biedt nieuwe mogelijkheden.

Overigens, mede vanwege de hoge bezettingsgraad en het ontbreken van een aantal voorzieningen heeft een aantal verenigingen nog geen goede plek.

Het huidige woningbestand in Oirlo geeft een evenwichtige mix voor de gemeenschap van Oirlo.

5.1.3 Wat gaat er goed: 3^e plaats Jong en oud zijn in Oirlo

Bij dit thema zijn 7 onderwerpen genoemd, en 101 stickers uitgedeeld.

De top drie binnen het thema jong en oud in Oirlo is:

1. De soos en Zomaarpop als activiteiten voor de jeugd;
2. Activiteiten van de KBO voor ouderen;
3. Activiteiten voor de jeugd zoals carnaval en activiteiten van de Stichting Jongerenwerk St. Machutus Oirlo (SJMO).

Toelichting

De betrokkenheid van de inwoners bij het maatschappelijke leven wordt als prettig ervaren. Zowel jong bij oud als oud bij jong.

De jongerensoos en Zomaarpop (een door OJC Watjang georganiseerd meerdaags popfestival) zijn bij uitstek succesvolle activiteiten door en voor de jeugd van Oirlo. Actieve jeugd wordt beziggehouden bij de jeugdbeweging SJMO (voortgekomen uit scouting) evenals tijdens het jeugd carnaval.

Aandacht is nog wel nodig voor de groep tussen 12-16 jaar.

Het KBO is op een breed vlak actief in Oirlo.

5.2. Resultaten op themaniveau: wat kan er beter?

1^e Plaats: Wonen en werken in Oirlo;

2^e plaats: Recreëren; leven en actief zijn in Oirlo;

3^e plaats: Jong en Oud zijn in Oirlo.

5.2.1 Wat kan er beter: 1^e plaats Wonen en werken

Hier zijn 85 onderwerpen genoemd, en 457 stickers zijn er uitgedeeld.

Het hoge aantal onderwerpen is opvallend, variërend van 'meer woningbouw' ; ruime mogelijkheden voor herbestemming vrijkomende agrarische panden tot en met 'erfbeplanting'. Echte uitschieters bij dit thema zijn: meer en gevarieerdere woningbouw en uitbreiding van de Linde. Daarnaast wordt ook een betere samenwerking met de gemeente en de dienstverlening van de gemeente voor verbetering vatbaar geacht, alsook de realisering (van een deel van) het geplande bedrijventerrein 'de Blakt'.

Toelichting

Zoals te verwachten is woningbouw met afstand het meest knellende punt. Niet alleen omdat het een 'primaire levensbehoefte' vormt, maar ook omdat hier zoveel meer aan vast hangt: woningbouw betekent nieuwe (jonge) gezinnen, met (in de toekomst) kinderen. Hiermee is de 'nachwuchs' van de fanfare en vele andere verenigingen gewaarborgd.

Voor De Linde ziet Oirlo in de toekomst een multifunctionele bestemming. Met betrekking tot de relatie met de gemeente: Oirlo wil een betere werkrelatie, en verwacht van de gemeente meer burgergerichtheid. Meer één loket; snellere afhandeling van vergunningtrajecten en verruiming van bestemmingsplan mogelijkheden.

Ook met betrekking tot het geplande bedrijventerrein De Blakt is Oirlo redelijk positief.

5.2.2 Wat kan er beter: 2e plaats Recreëren; leven en actief zijn in Oirlo

Hier zijn 20 onderwerpen genoemd en 137 stickers uitgedeeld.

Zaken die hierbij beter kunnen zijn de veiligheid in het dorp; de kermis en het aantal dorpsraadleden: dat moeten er meer worden. Het onderhoud/vernieuwing van de speel omgevingen verdient de aandacht.

Toelichting

Echter, betere verlichting wandelpaden en het onderhoud van trottoirs blijven aandachtspunten. De bewoners van Oirlo willen van de kermis (weer) een echt dorpsfeest maken.

De werkzaamheden van de dorpsraad worden positief ervaren, maar zorgen bestaan omtrent het beperkt aantal leden. Voorts acht men het wenselijk als meer communicatie is tussen verenigingen onderling.

5.2.3 Wat kan er beter: 3^e plaats Jong en Oud zijn in Oirlo

Hier zijn 8 onderwerpen genoemd en 30 stickers uitgedeeld.

Meer activiteiten voor jongeren in de leeftijdscategorie 12-16 wordt het meest genoemd; gevolgd door doorstroming jeugdsoos en het hebben van een open ouderen soos.

Toelichting:

De top vier binnen het thema jong en oud in Oirlo zijn achtereenvolgens: gebrek aan activiteiten voor de jeugd van 12-16 jaar continuïteit in de jeugdsoos; open soos voor ouderen in multifunctioneel centrum; inventariseren van de behoeften van alle leeftijdsgroepen.

6. Projectenoverzicht

Op basis van de thema avonden en de projectenavond zijn de onderstaande projecten geïdentificeerd. Tevens is er in bijlage 4 een overzicht gegeven op basis waarvan de projecten zijn geïdentificeerd. Ook is aangegeven wie de mogelijke trekker en regisseur zou kunnen zijn en wie als belanghebbenden aangemerkt kunnen worden.

6.1. Project: Woningbouw/dorpsplein

Er is een aantal locaties genoemd. Voor een duidelijke plaatsaanduiding zie bijlage 5 'woningbouwlocaties en MFC'.

In aflopende prioriteit

1. de uitbreidingslocatie "de Halte" is gelegen achter het voormalige Rabobank kantoor, in de Hoofdstraat. Met uitbreiding van deze locatie krijgt Oirlo een duidelijke de kwadrantvorm.
2. de inbreidingslocatie in het hart van Oirlo, schuin tegenover de kerk. Hier kunnen meerdere doelen gerealiseerd worden: naast woningbouw een functioneel dorpsplein, op een oppervlakte van 5400 m².
3. de uitbreidingslocatie, gelegen aan de achterzijde van de Gertrudisstraat.
4. de uitbreidingslocatie, gelegen aan de achterzijde van de Haalakker.
5. de uitbreidingslocatie, Hogeweg en achterzijde Oeldershof.

De locaties 1 en 2 hebben allebei een bijzonder hoge prioriteit die nagenoeg gelijk is aan elkaar.

De oude boerderij/stal ter plaatse van de Oirlose weg, naast het garagebedrijf dient afgebroken te worden en hier dient een nieuwbouw plaats te vinden.

Met de realisatie van de eerste twee woningbouwlocaties wordt voor Oirlo een potentieel van 45-55 woningen aangeboord. Oirlo realiseert zich terdege dat het huidige voorzieningenniveau (van winkels, school tot en met ledenbestand van verenigingen) op peil te houden Oirlo moeten doorgroeien van het huidige inwoneraantal van ca. 1.200 naar +/- 1500 inwoners in 2015.

Bovenstaande is vooral gericht op de kern van Oirlo, maar ook in het aanpalende buitengebied bestaan er wensen: herbestemming van vrijkomende agrarische bebouwing, die geen beperkingen oplegt aan bestaande /blijvende agrariërs; en herbouw van bijvoorbeeld bouwvallen als Zandhoek 12.

6.2. Project: Speelvoorzieningen

De speelvoorzieningen aan de Haalakker en bij Basisschool Maria dienen oftewel vernieuwd of uitgebreid te worden. Op dit moment zijn beide min of meer niet geschikt als speelomgeving. De speelomgeving bij de Haalakker dient uitgebreid te worden met enkele speeltoestellen en een zandbak. Bij Basisschool Maria dienen de versleten en ongeschikte speeltoestellen vernieuwd te worden.

6.3. Project: Veiligheid

De veiligheid betreffende verkeer komt op een aantal plekken bijzonder in het gedrang. Het overzicht op de centrale kruising in het dorp wordt ernstig belemmerd door een gebouw. Dit gebouw is betrokken bij een bouw project en de situatie zou dan gewijzigd kunnen worden.

In de bebouwde kom van het dorp zijn niet overal trottoirs aanwezig. Het aanbrengen van de ontbrekende trottoirs levert een grote bijdrage aan de veiligheid.

Het ten uitvoering brengen van het verkeers en vervoersplan Venray levert vooral in het buitengebied een veiligere situatie.

6.4. Project: MultiFunctioneel Centrum

Het huidige gemeenschapshuis (zie bijlage 5) vervult een belangrijke functie. Maar sommige activiteiten kunnen niet plaatsvinden, zoals biljard voor ouderen en soos voor ouderen. Daarnaast blijkt er behoefte te zijn aan buitenschoolse opvang; een gymzaal; al dan niet gecombineerd met andere dorpen; vergaderruimten. Dit bracht Oirlo op het idee van het gemeenschapshuis een 'MultifunctioneelCentrum' te maken, waar verenigingen terecht kunnen voor vergaderingen; activiteiten en feesten, en ook de schoolactiviteiten plaats kunnen vinden.

6.5. Project: Verkeer

Hier zijn meerdere knelpunten genoemd (zie bijlage 8): de Ericaweg, de Meerloseweg en Boddenbroek zijn ronduit onveilig voor (fiets)verkeer. Onveilig in die zin dat er onoverzichtelijke kruisingen zijn; slechte berm, geen verlichting (gevaarlijk voor fietsverkeer <-> vrachtverkeer) en de weg gewoonweg te smal is. Verder zijn er nog parkeer problemen midden in het dorp nabij de kerk, hoofdstraat terplekke van de basisschool en op de haalakker door parkeren aan beide zijden waardoor soms auto's ook nog op de trottoirs worden geparkeerd. Met als gevolg dat het slechte trottoir nog slechter toegankelijk is. Ook is men niet tevreden over het openbaar vervoer. Er is anno 2008 wel een busverbinding met Venray en Treinstation Venray. Deze verbinding sluit echter niet aan op de treinverbindingen. De bel taxi is geschiedenis geworden.

6.6. Project: Samenwerken met gemeente

Door vele inwoners van Oirlo wordt de klantgerichtheid van de gemeente Venray als onvoldoende ervaren. Aanvragen/afhandeling van procedures en vergunningen duurt te lang, veelal worden afspraken niet nagekomen en wordt er onvoldoende de mogelijkheid gevoeld mee te denken over oplossingsrichtingen. Ook de dorpsraad van Oirlo heeft soortgelijke ervaringen bijvoorbeeld bij het Indycar-project. Daar staat tegenover dat de gemeente geregeld aan initiatiefnemers meedeelt, eerst over hun initiatief te spreken met de dorpsraad en dan terug te komen naar de gemeente. Ook is het sterk afdelings/persoonsgericht. Kortom, de relatie met de gemeente wordt als een relatie beschouwt waar nog veel verbetering mogelijk is, om het eufemistisch uit te drukken.

6.7. Project: Dorpsraad

Het ledenaantal van de Dorpsraad blijft een aandachtspunt. Ook de spreiding van de leden betreffende leeftijd, belangstelling en geslacht. Inwoners van Oirlo ervaren het werk van de dorpsraad als waardevol. De dorpsraad bevindt zich op een zeer kwetsbare positie: steeds meer werk komt op de schouders van steeds minder mensen. Ook het netwerk krijgt hierdoor een smallere basis.

6.8. Project: Kermis

Al jaren is de kermis in Oirlo hetzelfde: feitelijk alleen de attracties., met soms een terras erbij, of D'n Terp organiseert een feest. Goede ontwikkelingen, maar de dorpsraad wil bezien of er samen met inwoners van Oirlo meer van te maken valt. Tijdens de thema avonden werd ook het toekomstige dorpsplein een goede mogelijkheid genoemd om de kermis midden in het dorp te hebben. Het café en de kermis kunnen elkaar dan mogelijk versterken.

6.9. Project: Bedrijventerrein

In 2002 werd Oirlo opgeschrikt door het plan dat er ter plaatse van het gebied 'De Blakt' een Indycar circuit gerealiseerd zou worden. Binnen zeer korte tijd moest Oirlo hier een mening over vormen en inherent aan gehaast werk: de nuancering ontbreekt dan volledig.

Nu staat Oirlo anders tegenover een bedrijventerrein ter plaatse van 'De Blakt' (zie bijlage 9) Oirlo ziet er de noodzaak van in, mits.....

Mits het terrein landschappelijk goed wordt ingepast, de eigenheid van Oirlo gewaarborgd wordt er werkgelegenheid voor Oirlo uit volgt en het hoogwaardige werkgelegenheid betreft. Er dient dan ook een forse push gegeven te worden aan woningbouw in Oirlo. Natuurlijk dient er ook aandacht te zijn voor verkeersveiligheid en verkeersoverlast (niet nog meer vrachtwagens door Oirlo!!). Kortom Oirlo wil betrokken worden bij de ontwikkeling van het bedrijventerrein 'De Blakt'. En ook hier moeten wij helaas verwijzen naar het project, genoemd bij paragraaf 6.6.

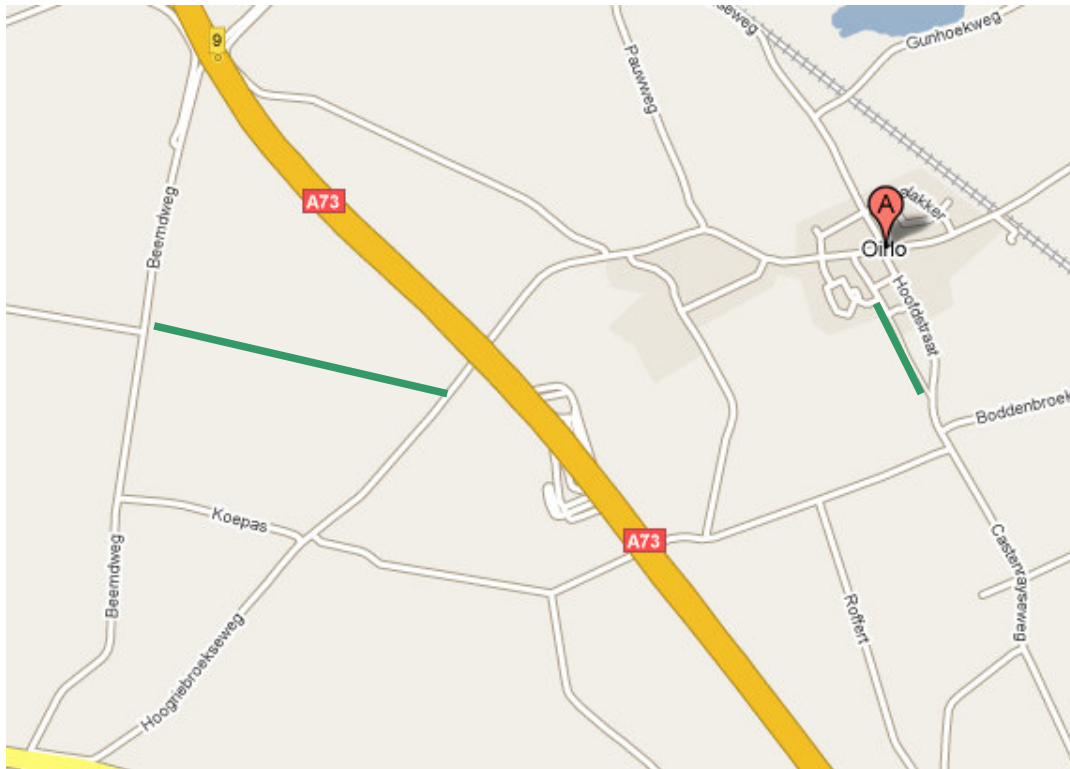
6.10. Project: (Half) Verharding zandwegen

Er liggen in Oirlo enkele zandwegen die een groot gedeelte van het jaar niet tot zeer slecht toegankelijk zijn. Dit zijn wegen die toch regelmatig gebruikt worden en nu ook opgenomen zijn in de wandelknooppunt routes van Oirlo. Ook worden deze wegen regelmatig gebruikt door fietsers.

Een hele verbetering zou ontstaan als deze twee stukken weg (half) verhard zouden worden. Het betreft:

- 1) Hogeweg; tussen 'onder de Linde' en de Hoofdstraat.
- 2) Zandweg tussen Hoogriebroekseweg en Beemdweg/De Locht .

Door toepassing van half verharding, passen deze heel goed in het landelijke karakter van deze straten.

7. Dorpsvisie: Oirlo anno 2015

Oirlo is ondertussen uitgegroeid tot een levensvatbare kern van 1.534 inwoners. De groei van het aantal inwoners is hoger uitgevallen dan ten tijde van de millenniumwisseling gedacht.

Een woningbouwcoöperatie, samen met meerdere marktpartijen hebben een wooncomplex gerealiseerd in het hart van Oirlo. Ook is de uitbreidingslocatie “de Halte” gerealiseerd. De andere reden werd gevormd door de ontwikkeling van het bedrijventerrein ‘De Blakt’. Na aanvankelijk veel protest vanuit Oirlo en omliggende woongebieden, is er een bedrijventerrein gerealiseerd, dat een goed voorbeeld genoemd mag worden voor de regio: het levert veel lokale werkgelegenheid op, is landschappelijk goed ingepast en weet de ecologische verbindingzone ‘Oostrumse beek’ op een bijzondere wijze te combineren met economische functies. Het bedrijventerrein is ook aangepast ten opzichte van de eerste schets. Hierdoor is een aantal woningen blijven staan. Opmerkelijk was de inbreng en inzet vanuit de gebiedscommissie ‘Vitaal Platteland Venray Meerlo-Wanssum’. Een commissie die in het leven geroepen was als ‘reconstructiecommissie’, maar al snel werd omgevormd tot wat zij nu is.

Oirlo is nog steeds als een zelfstandig dorp herkenbaar, vreemd genoeg juist door datzelfde bedrijventerrein.

De komst van het bedrijventerrein heeft er tegelijkertijd voor gezorgd dat het vrachtverkeer door het centrum van Oirlo omgeleid wordt via de provinciale Deurnese weg.

De woninguitbreiding heeft ervoor gezorgd dat vooral eigen mensen hebben kunnen bouwen. Desalniettemin zijn er mensen ‘van buiten’ in Oirlo komen wonen. De aanvankelijke scepsis van Oirlo tegen deze mensen is na een tijdje omgeslagen in enthousiasme. De nieuwelingen hebben bewust gekozen voor Oirlo: de rust, ruimte sprak hen aan. Het is waar, dat is ook op ander plaatsen te vinden, maar het bruisende verenigingsleven en een vitale basisschool, naast de snelle verbinding met spoor en rijkssnelweg gaven de doorslag.

De nieuwkomers zijn ook direct actief geworden in het verenigingsleven, want dorp zijn, dat vul je samen in.

Of het nu komt door die nieuwelingen of niet, maar een aantal verenigingen heeft samenwerkingsverbanden gerealiseerd. Sommigen zijn met andere dorpen gefuseerd, zoals vijftien jaar gelden SVOC dat ook al deed, anderen zijn dat niet, maar delen informatie met elkaar. Het Multi Functioneel Centrum De Linde bruist. Op maandag en donderdag bijvoorbeeld houdt een huisarts spreekuur. Op diezelfde dag kunnen mensen ook terecht voor bankzaken. Naschoolse opvang; gymlessen; biljarten voor senioren het vindt er allemaal plaats. Om nog maar te zwijgen van de vele verenigingsactiviteiten. Het MFC De Linde bruist, van 's morgens 7.30 uur tot 's avonds 23.00 uur. En bij feesten tot in de kleine uurtjes. De aanvankelijke scepsis van de horecaondernemer zijn weg: een deel van de exploitatie wordt door hem gerealiseerd. Overigens, bij bijna alle feesten verzorgt hij de catering. Lokale ondernemers hebben ingespeeld op de veranderende behoeften. Daar is een aantal ondernemers tien jaar geleden al mee gestart, maar nu is het breder verspreid. De eerste levensbehoeften zijn weer in het dorp te krijgen en sommige ondernemers hebben zich dusdanig gespecialiseerd dat er weer nieuwe activiteiten zijn. Aanvankelijk was er vanuit de gemeente nog bezwaar. Die nieuwe activiteiten zouden niet passen in het landelijk karakter van Oirlo. Maar wat heet niet passen? Driekwart eeuw geleden stopte de trein nog in Oirlo; waren er meerdere bakkers en kruideniers, die ook verkeersaantrekkelijk werkten. Wat is het verschil? Toen waren het voetgangers; fietsers en paard en wagen, nu zij het bijna allemaal auto's.

Ook de intensieve veehouderij heeft een nieuwe vlucht genomen. Nog verdere specialisatie heeft ertoe geleid dat de stankregelgeving afgeschaft is: er ontstaat geen stank meer. Het is waar, de arbeidsgraad in de IV sector is verder gedaald, maar daarvoor in de plaats zijn weer andere veelal agrarisch gebonden activiteiten in de plaats gekomen.

Nu, anno 2015 is er sprake van dat een groot adviesbureau op het gebied van human resource management, een vestiging wil openen in Oirlo. Vanwege de rust en ruimte! Dat moet gebeuren in een te bouwen landgoed, waar tegelijkertijd nieuw bos gerealiseerd wordt. De gemeente heeft besloten vanaf het eerste begin de dorpsgemeenschap erbij te betrekken. In de aanstaande dorpsvergadering worden de plannen voor het eerst gepresenteerd in het MFC De Linde.

Iedereen wordt via het digitale Krentje uitgenodigd aanwezig te zijn. Overigens: de plannen staan ook al op de website van Oirlo.

Ja, er is veel veranderd in Oirlo, maar ook weer niet.

7.1. Hoe nu verder?

Het DOP Oirlo is af!

Sommige projecten pakt Oirlo zelf op: veiligheid; kermis; dorpsraad e.d. Maar bij vele projecten is de inbreng, van andere partijen veel belangrijker dan die van het dorp zelf. Een dorp kan niet gaan trekken aan een inbreidingslocatie; een dorp kan geen bestemmingsplan wijzigen om een oude stal om te vormen tot woonhuis, om maar eens een paar voorbeelden te noemen. En een dorp kan niet zelfstandig haar weg vinden in subsidie- en co-financieringsland. Daar is ten minste hulp van andere partijen voor nodig: de gebiedscommissie Venray Meerlo-Wanssum; de gemeente ; provincie; marktpartijen.

Daar is ook voor nodig dat een dorp als een serieuze partij wordt gezien bij de realisatie van een bedrijventerrein. Niet om te bepalen hoe en wat er komt, wel om een wezenlijke bijdrage te leveren op het vlak van bijvoorbeeld leefbaarheid.

Oirlo heeft haar eerste bijdrage geleverd.

Oirlo rekent op de bijdrage van gemeente en de gebiedscommissie!

8. Samenvatting

Naar aanleiding van het reconstructieplan Noord en Midden Limburg, heeft Oirlo een DorpsOmgevingsProgramma opgesteld (DOP). De andere aanleiding was de constatering dat het goed zou zijn als de Oirlose inwoners een gezamenlijk beeld zouden hebben van de toekomst. Daartoe is een drietal thema avonden belegd. De volgende thema's zijn behandeld: 'Wonen en werken in Oirlo'; 'Recreëren, leven en actief zijn in Oirlo' en 'Jong en oud zijn in Oirlo'. Tijdens deze avonden zijn de twee volgende vragen beantwoord: wat gaat goed? en wat moet beter? De resultaten zijn als volgt:

Wat gaat er goed in Oirlo?

Met andere woorden, wat vinden de inwoners van Oirlo nu de kracht van het eigen dorp?

1^e Plaats: Recreëren, leven en actief zijn.

De top drie:

- Oirlo heeft een bloeiend verenigingsleven;
- Veel vrijwilligers zijn actief in Oirlo;
- De betrokkenheid van de Oirlonaren wordt goed gevonden.

2^e Plaats: Wonen en werken in Oirlo

De top drie:

- De basisschool Maria met de peuterspeelzaal;
- De Linde als basis voor de verenigingen en overige activiteiten;
- Het gevarieerde woningaanbod, met name de huidige mix is goed.

3^e Plaats: Jong en Oud zijn in Oirlo

de top drie:

- De soos en Zomaarpop als activiteiten voor de jeugd;
- Activiteiten van het KBO voor ouderen;
- Stichting Jongerenwerk St. Machutus Oirlo (SJMO).

Wat kan er beter?

1^e Plaats: Wonen en werken in Oirlo

Zoals te verwachten is woningbouw met afstand het meest knellende punt. Niet alleen omdat het een 'primaire levensbehoefte' vormt, maar ook omdat hier zoveel meer aan vast hangt: woningbouw betekent nieuwe (jonge) gezinnen, met (in de toekomst) kinderen. Hiermee is de 'nachwuchs' van de fanfare en vele andere verenigingen gewaarborgd.

Voor De Linde ziet Oirlo in de toekomst een multifunctionele bestemming. Met betrekking tot de relatie met de gemeente: Oirlo wil een betere werkrelatie, en verwacht van de gemeente meer burgergerichtheid. Meer één loket; snellere afhandeling van vergunningtrajecten en verruiming van bestemmingsplan mogelijkheden.

Ook met betrekking tot het geplande bedrijventerrein De Blakt is Oirlo redelijk positief.

2e plaats: Recreëren; leven en actief zijn in Oirlo

Ten tijde van de thema avonden was er nogal wat overlast van een aantal nieuwe bewoners van Oeldershof. Hiermee werd het thema veiligheid sterk gestuurd. Spoedig heeft Oeldershof het probleem opgelost en is er in samenwerking met de

dorpsraad een voorlichtingsavond georganiseerd. Echter, betere verlichting wandelpaden en het onderhoud van trottoirs blijven aandachtspunten. De bewoners van Oirlo willen van de kermis (weer) een echt dorpsfeest maken. De werkzaamheden van de dorpsraad worden positief ervaren, maar zorgen bestaan omtrent het beperkt aantal leden. Voorts acht men het wenselijk als meer communicatie is tussen verenigingen onderling.

3^e plaats: Jong en Oud zijn in Oirlo

De top vier binnen het thema jong en oud in Oirlo zijn achtereenvolgens: gebrek aan activiteiten voor de jeugd van 12-16 jaar continuïteit in de jeugdsoos; open soos voor ouderen in multifunctioneel centrum; inventariseren van de behoeften van alle leeftijdsgroepen.

Projecten

Op basis van de thema avonden en de projectenavond zijn de onderstaande projecten geïdentificeerd. Tevens is er in bijlage 4 een overzicht gegeven op basis waarvan de projecten zijn geïdentificeerd. Ook is aangegeven wie de mogelijke trekker en regisseur zou kunnen zijn, en wie als belanghebbenden aangemerkt kunnen worden.

- Project: Woningbouw/dorpsplein Er zijn vijf locaties genoemd. Voor een duidelijke plaatsaanduiding zie bijlage 5 'woningbouwlocaties en MFC' Twee van de locaties hebben de hoogste prioriteit. Voorts wenst men herbestemming van vrijkomende agrarische bebouwing.
- Project: Speelomgeving. Dit project dient zo snel mogelijk uitgevoerd te worden om de speelomgevingen weer in orde te krijgen in Oirlo.
- Project: Veiligheid. Dit project veiligheid hangt nogal samen met andere projecten en/of Project: verkeer.
- Project: MultiFunctioneelCentrum Het huidige gemeenschapshuis (zie bijlage 5) vervult een belangrijke functie. Maar sommige activiteiten kunnen niet plaatsvinden. Dit bracht Oirlo op het idee van het gemeenschapshuis een 'MultifunctioneelCentrum' te maken, waar verenigingen terecht kunnen voor vergaderingen; activiteiten en feesten, en ook de schoolactiviteiten plaats kunnen vinden.
- Project: Verkeer Hier zijn meerdere knelpunten genoemd (zie bijlage 8). Enkele knelpunten hangen samen met andere projecten.
- Project: Samenwerken met gemeente Door vele inwoners van Oirlo wordt de klantgerichtheid van de gemeente Venray als onvoldoende ervaren. Kortom, de relatie met de gemeente wordt als een relatie beschouwd waar nog veel verbetering mogelijk is, om het eufemistisch uit te drukken.
- Project: Dorpsraad Inwoners van Oirlo ervaren het werk van de dorpsraad als waardevol. Maar de dorpsraad is ook kwetsbaar. Het leden aantal van de Dorpsraad blijft een aandachtspunt.
- Project: Kermis Al jaren is de kermis in Oirlo hetzelfde: feitelijk alleen de attracties, met soms een terras erbij, of D'n Terp organiseert een feest. De dorpsraad wil bezien of er samen met inwoners van Oirlo meer van te maken valt.
- Project: Bedrijventerrein (zie bijlage 9) Oirlo ziet er de noodzaak van in, mits.....Kortom Oirlo wil betrokken worden bij de ontwikkeling van het bedrijventerrein 'De Blakt'.

In de dorpsvisie die geschreven is als ware het 2015, wordt aangegeven dat de genoemde projecten gerealiseerd zijn. Ook wordt hierin aangegeven dat er een belangrijke rol is weggelegd voor de gemeente; de gebiedscommissie 'Venray Meerlo-Wanssum'.

Oirlo heeft de eerste aftrap gegeven; nu is het ook aan andere partijen om de bal aan te nemen!

Bijlage 1: Samenstelling van de Werkgroep Dorpsvisie Oirlo

2004:

L. van Beusekom	Inwoner
P. van der Broeck	Voorzitter Dorpsraad
J. Cuijpers	Inwoner
T. Ewals	Lid Dorpsraad
W. Peters	Lid Dorpsraad en voorzitter van de Werkgroep

2008:

E. Vullings	Voorzitter Dorpsraad
J. Cuijpers	Lid Dorpsraad

Bijlage 2: Resultaten van de thema-avonden

Wat "GAAT GOED"

Op de 1ste plaats "gaat goed": Thema 2: Recreëren, leven en actief zijn in Oirlo		
Onderwerp:	Score d.m.v. stikkers	Aantal keren dat onderwerp tijdens alle bijeenkomsten genoemd is/opmerkingen
Bloeiend verenigingsleven	92	6 maal vernoemd
Dorpsraad	49	5 maal vernoemd, functioneren
Vrijwilligers	46	4 maal vernoemd, vrijwilligerswerk
Betrokkenheid van de bewoners	16	3 maal vernoemd
Samenwerking tussen de verenigingen	15	3 maal vernoemd
Veel verenigingsaanbod	14	
Betrokkenheid van de ouderen	14	2 maal vernoemd, ouderparticipatie (ver.)
Leefbaarheid en continuïteit	14	
Sportfaciliteiten	13	
Informatievoorziening via het Krentje	12	2 maal vernoemd
Fanfare	10	
Onderlinge samenwerking	8	2 maal vernoemd
Veilig wonen	8	
Deelname jeugd aan de verenigingen	6	
Projecten	5	Projectmatig werken
Speelplekken	5	3 maal vernoemd, trapveldje, algemeen
Sponsoring	4	
Saamhorigheid	3	2 maal vernoemd
Buurtactiviteiten	3	
Sint Nicolaas	3	
Acceptatie en omgang in het dorp	1	
Kermis	1	2 maal vernoemd
Mogelijk om activiteiten in verenigingen te verbreden	0	
Website verenigingen	0	
Totaal aantal onderwerpen: 24	342	

Op de 2de plaats “gaat goed”: Thema 1: Wonen en werken in Oirlo		
Onderwerp:	Score d.m.v. stikkers	Aantal keren dat onderwerp tijdens alle bijeenkomsten genoemd is/opmerkingen
De school	51	4 maal vernoemd
De Linde	22	5 maal vernoemd, functioneren
Huidige mix van de woningen	15	
Speelterrein bij de school	9	
Avondwake	8	
Dorpskarakter	6	Groene barrière
Peuterspeelzaal	5	2 maal vernoemd
Dorpscafé	5	
Fietsstrook	5	2 maal vernoemd
Landschappelijk karakter van het dorp	4	
Kerk	4	2 maal vernoemd
Slagbomen overweg	4	
Sportpark	2	
Verlichting van de wegen	1	
Openbare verlichting centrum	1	
Pleintje	0	
Afrit Castenray A73 voor het vrachtverkeer	0	
Totaal aantal onderwerpen: 17	142	

Op de 3de plaats “gaat goed”: Thema 3: Oud en jong zijn in Oirlo		
Onderwerp:	Score d.m.v. stikkers	Aantal keren dat onderwerp tijdens alle bijeenkomsten genoemd is/opmerkingen
Soos en zomaarpop	75	8 maal vernoemd, orde gaat goed
KBO	12	
Carnaval voor de jeugd	7	
Jeugdbeweging SJMO	3	
Activiteiten voor leeftijdscategorie tot 12 jaar	2	
Jeugd	2	
Jongerenwerk onder de 18	0	
Totaal aantal onderwerpen: 7	101	

Wat “MOET BETER”

Op de 1ste plaats “moet beter”: Thema 1: Wonen en werken in Oirlo		
Onderwerp:	Score d.m.v. stikkers	Aantal keren dat onderwerp tijdens alle bijeenkomsten genoemd is/opmerkingen
Woningbouw	40	2 maal vernoemd
Dorpsplein met woningbouw en parkeren	36	4 maal vernoemd
Uitbreiding van De Linde	33	3 maal vernoemd
Starterwoningen	32	3 maal vernoemd, voorkeur eigen inwoners
Wozoco	27	4 maal vernoemd
Samenwerking en communicatie met de gemeente	25	2 maal vernoemd, medewerking
Industrieterrein	14	Ook in Oirlo
Wetgeving stankcirkels	13	
Accommodatie scouts SJMO	12	3 maal vernoemd
Groenbuffer met de Blakt	11	
Voor- en naschoolse opvang	11	2 maal vernoemd, brede school
Entree dorp	11	Bouwval en kermisexploitant
Woningbouw voor jongeren en senioren	10	
Training jeugd korfbal	9	2 maal vernoemd, loods
Vaste locatie voor de ouderen	9	2 maal vernoemd, 1 locatie
Geen Gymzaal	9	3 maal vernoemd, i.s.m. buurdorpen
Lintbebouwing	8	
Dorpscafé bezoek	8	
Sluipverkeer	8	2 maal vernoemd, gunhoek/dwarsweg
Parkeergelegenheid c.q. plein	7	2 maal vernoemd
Huisvesting verenigingen / bestuur / repetities	7	
Regels stankcirkels versoepelen	7	
Onderhoud groen	7	4 maal vernoemd, visueel en veiligheid
Bouwkavels	6	
Werkgelegenheid in de regio en het dorp	5	
Ruimte vrouwen beweging	5	
Veiligheid bij de school	5	Hoofdstraat
Drempels	5	2 maal vernoemd, sluiproutes
Regelmatig bouwen in Oirlo	4	Nieuw- en ombouw
Doorstroming	4	
Pinautomaat	4	
Openbaar vervoer	4	2 maal vernoemd
Bedrijfsactiviteiten	3	
Bedrijven ontwikkeling	3	
Postagentschap	3	
Feestzaal	3	
Zwerfvuil en afval	3	
Onderhoud trapveld	3	moet beter
Wandelpaden	3	
Verkeer	3	Eenrichting in wijk
Verkeersborden	3	O.A. 30 km/uur

Vervolg 1ste plaats "moet beter": Thema 1: Wonen en werken in Oirlo		
Onderwerp:	Score d.m.v. stikkeren	Aantal keren dat onderwerp tijdens alle bijeenkomsten genoemd is/opmerkingen
Parkeergelegenheid bij kerk en school	3	2 maal vernoemd, parkeerplaatsen
Verlichting pad bij de volkstuin	3	
Waardeloze en leegstaande gebouwen	2	
Functie verandering van gebouwen	2	
Recreatie in het groen / buiten	2	
Jongens betrekken bij de kerk	2	
Accommodatie biljart ouderen	2	
Vrachtverkeer omleiden om het dorp	2	2 maal vernoemd, weren uit kom
Verkeersveiligheid / verlichting	2	Ericaweg / Meerloseweg
Camping	1	
Winkelvoorzieningen	1	2 maal vernoemd, levensmiddelen
Uitbreiding bedrijven en passende industrie	1	
Behoud en ruimte voor bedrijvigheid	1	
Winkel of gecombineerde inkoop	1	
Ruimtegebrek voor activiteiten	1	
Vertegenwoordiging / beeld van dorp(en) in de gemeenteraad	1	
Bureaucratie voor verenigingen	1	
Aantal inwoners	1	
Flexibele woningen/woningbouw	0	
Dubbele woningen	0	Splitsing woningen
Eerst recht bewoners	0	
Seniorenwoningen	0	
Meer toerisme	0	
Kabel internet in het buitengebied	0	
Sites commercieel	0	
Werkgelegenheid	0	
Bank weg	0	Vraag andere bank
Servicewinkel	0	
Voorzieningen niveau beter	0	
De Linde	0	
Multifunctionele kerk	0	Beheer
Wandelpad bij Saweco verhard	0	
Sites van de gemeente	0	2 maal vernoemd, links
Onderhoud wandelroutes	0	
I.C.T. interne en kabel	0	
Inwoner aantal	0	
Trottoirs Gertrudisstraat en Haalakker	0	
Afstemming zorgverlening	0	
Groen van Oeldershof bij de glasbak	0	
Toezicht parkeer- en verkeersgedrag	0	
Buitenschoolse opvang en sporten	0	
Bouwwallen	0	
Woonomgeving	0	
Erfbeplanting	0	
Totaal aantal onderwerpen: 85	457	

Op de 2de plaats “moet beter”: Thema 2: Recreëren, leven en actief zijn in Oirlo		
Onderwerp:	Score d.m.v. stikkers	Aantal keren dat onderwerp tijdens alle bijeenkomsten genoemd is/opmerkingen
Oeldershof veiligheid, bestemming en beheersbaar	65	4 maal vernoemd, voorlichting en begeleid
Kermis	13	2 maal vernoemd
Vandalisme	10	
Dorpsraad aantal leden	9	4 maal vernoemd
Samenvoegen bestuursfuncties	7	
Communicatie tussen verenigingen etc.	7	3 maal vernoemd, soms niet in het Krentje
Hondenpoep	6	2 maal vernoemd, gedrag hondenbezitters
Nooit genoeg vrijwilligers	6	2 maal vernoemd, algemeen geldend
St. Nicolaas	3	Te weinig inbreng door kinderen
Meer speelvoorzieningen voor kinderen	3	6 maal vernoemd, locaties en toestellen
Acceptatie	2	Sociaal en economisch
Vrijwilligers jeugdactiviteiten	2	
Lichtbevuiling	1	
Activiteiten Koninginnedag	1	
Informele sociale contacten	1	
Te weinig ruimte in het Krentje	1	Voor de diverse activiteiten
Buurtactiviteiten	0	
Lidmaatschap en bestuur van de verenigingen	0	2 maal vernoemd
Verenigingen in het dorp en elders	0	
Veel verenigingen	0	Vissen in dezelfde vijver
Totaal aantal onderwerpen: 20	137	

Op de 3de plaats “moet beter”: Thema 3: Oud en jong zijn in Oirlo		
Onderwerp:	Score d.m.v. stikkers	Aantal keren dat onderwerp tijdens alle bijeenkomsten genoemd is/opmerkingen
Weinig te doen voor 12-16 jarige	20	3 maal vernoemd, activiteiten
Doorstroming jeugdsoos	5	
Open soos	4	
Inventariseren behoeften van de diverse leeftijdscategorieën	1	
Jongerenwerk	0	
Deelname jeugd aan/bij de verenigingen	0	
Leiding Jeugd teams	0	
Bestuursleden soos	0	Aantal
Soos aanwas	0	
Totaal aantal onderwerpen: 8	30	

Bijlage 4: Projectenoverzicht

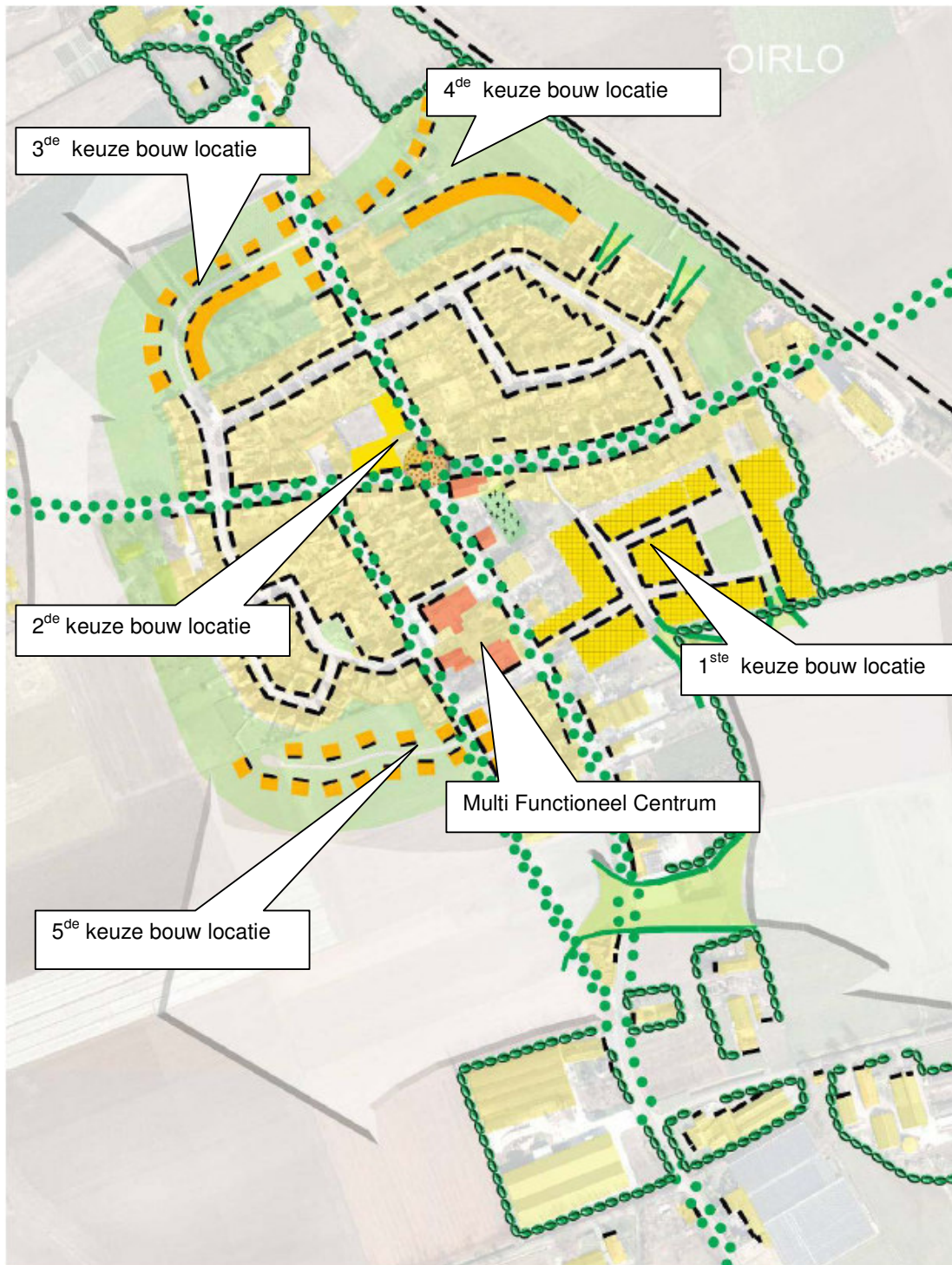
Onderstaand is een overzicht gegeven van de geselecteerde projecten. Tevens is een *indicatie* gegeven van wie trekker belanghebbende zou kunnen zijn, en wie de regie zou kunnen voeren.

Ten overvloede: bij belanghebbende is niet vermeld 'inwoners van Oirlo', maar dat wordt hier natuurlijk altijd wel bedoeld.

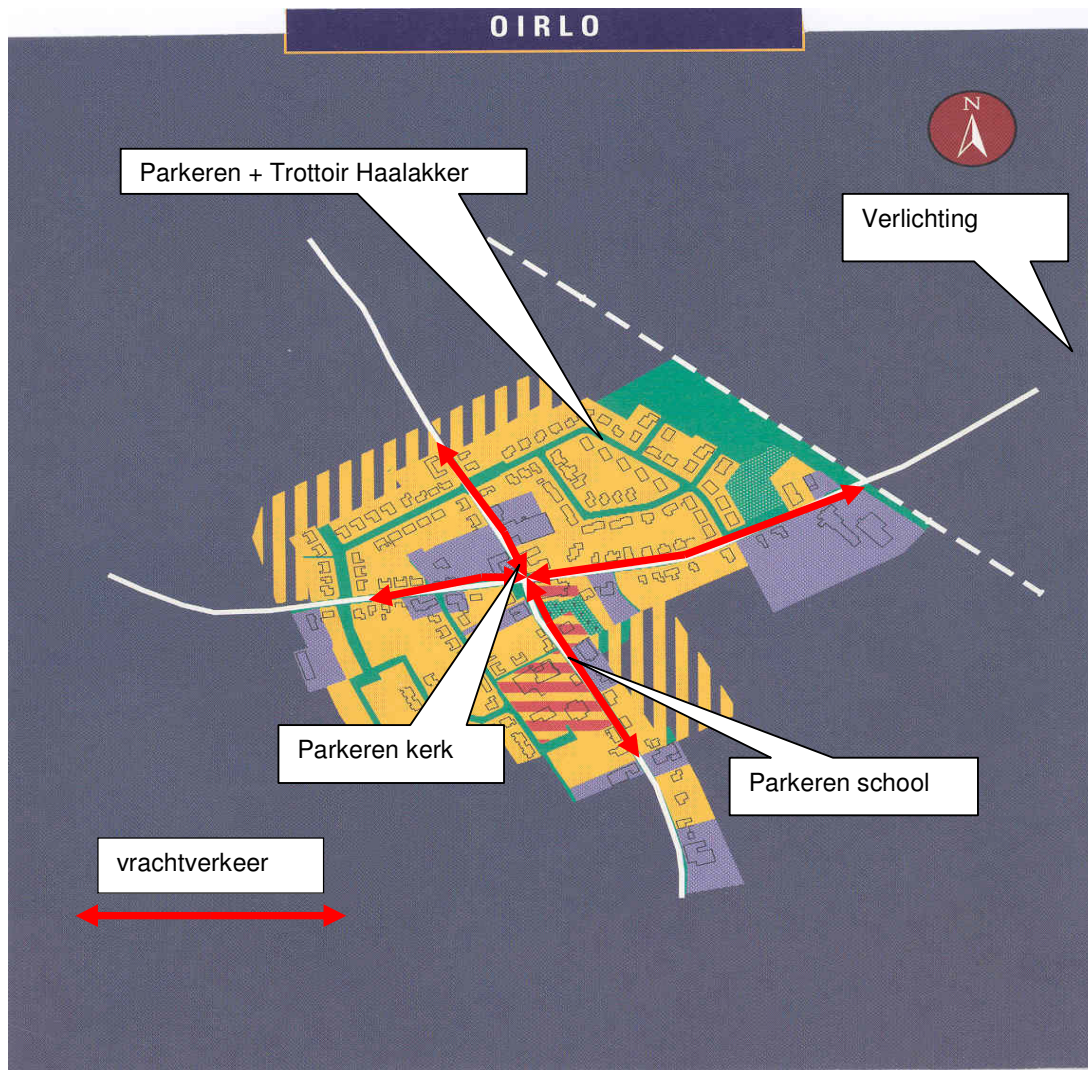
Projecten	Onderwerpen	Prio	Trekker(s)	Belanghebbenden/ bijdragende partijen	Regie
Woningbouw/ Dorpsplein	Woningen + dorpsplein Starters woningen Senioren woningen Lintbebouwing Bouwkavels Regelmatige woningbouw Doorstroming bevorderen Nieuwe functie leegstaande gebouwen Herbouw van bouwvallen Functie verandering gebouwen Dubbele bewoning (splitsing)	1	Gemeente Project- ontwikkelaar	Dorpsraad KBO Agrarische ondernemers	Gemeente
Speel omgeving	Vernieuwen speelomgeving bij Basisschool Maria Uitbreiden speelomgeving bij de Haalakker	2	Gemeente Dorpsraad	Dorpsraad Basisschool Maria	Gemeente
Veiligheids- gevoel	Uitzicht centrale kruising Trottoirs Verkeers en vervoersplan Venray	3	Gemeente	Dorpsraad Gemeente	Gemeente
Multi- functioneel centrum	Uitbreiding van "De Linde" Buitenschoolse opvang Ruimte voor verenigingen Accommodatie biljart ouderen Extra vergaderruimtes Gymzaal Sportzaal t.b.v. training korfbal Feestzaal Ruimte gebrek voor speciale activiteiten Open SOOS (ontmoeting ouderen)	4	Stichting "De Linde" Projectont- wikkelaar	Verenigingen Dorpsraad Oeldershof Basisschool Maria	Gemeente

Projecten	Onderwerpen	Prio	Trekker(s)	Belanghebbenden	Regie
Verkeer	Parkeren bij kerk en school Slechte trottoirs en aan twee zijden parkeren (Haalakker) Sluipverkeer over Gunhoek Eenrichtingsverkeer in wijk Verkeersborden Verkeersveiligheid/verlichting van Ericaweg, Meerloseweg en Boddenbroek	5	Gemeente	Dorpsraad Saweco School (verkeersouder) KBO 3VO	Gemeente
Samenwerken met gemeente	Vooraf informeren dorpsraad plannen Afspraken nakomen Samenwerking moet beter Langdurige afhandeling vergunningen Gefaseerde informatie Meedenken in mogelijkheden	6	Gemeente; dorpsraad	Dorpsraad Verenigingen Ondernemers	Gemeente
Dorpsraad	Onvoldoende dorpsraadleden Voorzitters overleg Projectmatig werken	7	Dorpsraad	Dorpsraad/ Verenigingen/ Gemeente	Dorpsraad
Kermis	Kermis centraal in het dorp? Kermis een impuls geven Kermis comité oprichten? Van kermis een dorpsfeest maken? Voortbestaan kermis veiligstellen? Dorpscafé en kermis bij elkaar.	8	SOL; nieuwe werkgroep	Dorpsraad/ Verenigingen	Dorpsraad
Bedrijventerrein	Acceptatie "MITS" Geen overlast (stank, lawaai, geluid) Waarborging herkenbaarheid Oirlo als dorp. Ruime groenstrook als fysieke scheiding tussen bedrijventerrein en Oirlo. Werkgelegenheid voor Oirlo en regio (niet voor Oost-Europa) Bedrijven ontwikkeling. Passende industrie met toegevoegde waarde. Aandacht voor verkeersstromen van en naar bedrijventerrein.	9	Project-ontwikkelaar	Dorpsraad Klankbordgroep Bewoners van de Blakt Provincie Natuurverenigingen Jagersvereniging	Gemeente

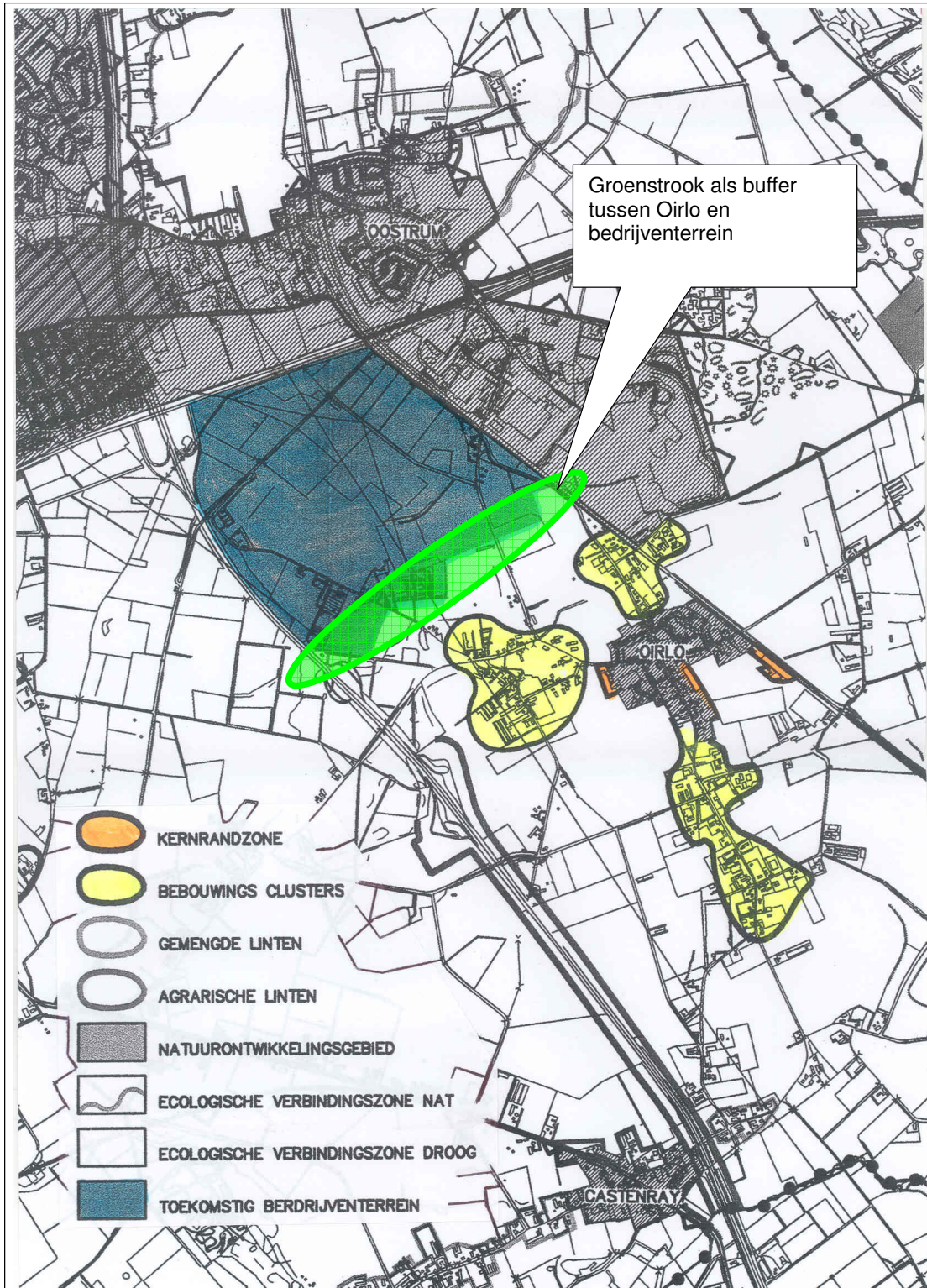
Bijlage 5 project: Woningbouwlocaties en MFC

Bijlage 8 project: Verkeersknelpunten

Bijlage 9 project: Bedrijventerrein 'De Blakt'

Bijlage 10 Literatuurlijst

- [1] Structuurplan Ruimte voor de Toekomst; gemeente Venray; 1998
- [2] Provinciaal Omgevingsplan Limburg; Provincie Limburg; 2001
- [3] Handboek Dorp en Gemeente, Samen Werken aan de Toekomst, Feriening Lytse Doarpen/Vereniging van Kleine Dorpen Groningen, Raerd/Groningen, januari 2003.
- [4] Reconstructieplan Noord en Midden Limburg; Provincie Limburg; 2003
- [5] Handleiding DorpsOmgevingsProgramma's Provincie Limburg 2004.
- [6] Bestemmingsplan Oirlo; gemeente Venray, 2004
- [7] Leefbaarheid in kleine kernen; HAS Den Bosch, juni 2004
- [8] Ruimtelijke visie Oirlo; Gemeente Venray, 2007
- [9] Venray in Cijfers 2008